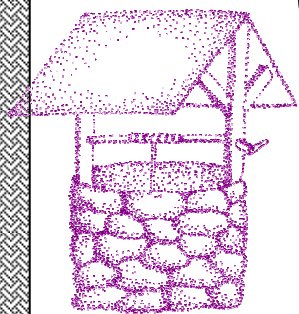

דמשק אליעזר

יו"ל ע"י וועד להוצאת כתבי ר' אלכסנדר אליעזר קנאפפלער שליט"א

בן מוה"ר רבי יצחק נפתלי קנאפפלער זצ"ל, אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס "קני המנורה"

ונכד הגה"צ ר' רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל הי"ד, אבדק"ק טיניע, ומח"ס "מנורת אהרן"

גליון בדברי תורה ובהלכה ואגדה, פנינים יקרים לכבוד שבת קודש וכו' ובדברים העומדים ברומז של עולם

• ערב שב"ק לסדר ויצא שנת תשפ"ה לפ"ק - שנה י"ב גליון ד' (רי"ז - 217) •

בתוך הגליון:

ארבעים ושלשה אופנים

על הפסוק

וַנִּתֵּן לִי לֶחֶם לְאֹכַל

וּבֶגֶד לְלְבוּשׁ

הערות והארות מתקבלות בחיבה

- ❖ Rabbi Alexander Knopfler • 1564 - 48 STREET • Brooklyn N.Y. 11219
- ❖ Tel: (917) 755-4864 • Fax: (718) 437-3388 • Email 7554864@gmail.com

ליקוטים מספרים הקדושים על הפסוק בפרשת ויצא (כח, כ)

וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וְכֶגֶד לְלַבֵּשׁ

תוכן הענינים פרטי למ"ג אופנים:

- א. שאלת הצדיקים רק ההכרחי לבד בלי מותרות
- ב. לחם ובגד ההכרחיים בלי מותרות, כדי להינצל מן החטא
- ג. שאל רק כדי צרכו שיחיה ולא מותרות
- ד. יעקב אבינו היה כהן גדול
- ה. בזה כלולים כל הדברים ההכרחיים כולם
- ו. 'לחם' - לחמה של תורה לתקן חטא ביטול תורה
- ז. ביקש שיזדמן לו לחם בלי יגיעה, והבגד יתאוה להיות לבוש
- ח. ביקש ההכרחי לבד, לחם צר ומים לחץ וכסות איזה שיהיה
- ט. יעקב אבינו היה לו מדת הסתפקות
- י. ביקש שהתורה יהיה בכל יום כחדשים לחדש חידושי תורה
- יא. משזכה אדם לתורה זוכה למלבוש
- יב. הבקשה כולל כל צרכי הפרנסה והמלבושים והשמירה
- יג. ביקש רק עיקר צרכי חיי נפש
- יד. יעקב היה מסתפק במועט
- טו. מעשה בעקילס הגר שנכנס אצל ר' אליעזר ור' יהושע
- טז. באותו שעה שאוכל ולובש כאילו אז נותן לו השי"ת
- יז. ביקש שתוציא הארץ גלוסקאות וכלי מילת
- יח. ביקש שלא יארע מכשול במאכלות אסורות
- יט. כל ימיו של אותו צדיק יעקב אביהם לא היה מצטער אלא על פנימי וחיצון

- כ. סוד לחם לאכול ובגד ללבוש, שלא יצטרך ליגיעות ויהיה מוכן תיכף
- כא. יעקב התפלל על בנים כשרים, שהם בגדי האדם
- כב. ביקש לחם לאכול על טהרת הקודש
- כג. ביקש לחם לאכול ולא לשבוע, ובגד ללבוש רק ההכרח ולא יותר
- כד. ביקש לחם לאכול רק בעת שיצטרך, ולא הכין לכל השנה
- כה. יעקב אבינו התפלל שלא יהיה הלחם לכופר נפשו רק לאכול
- כו. יעקב אבינו התפלל ע"י הממון, ולא יהנה מממון הרשעים
- כז. יעקב אבינו התפלל שיהא שם שמים מתאהב על ידו
- כח. יעקב אבינו ביקש שיהיה לו מדות טובות
- כט. ביקש לחם כשר לאכול ובגד כשר ללבוש שלא יצטרך להחליפם
- ל. ביקש רק ההכרחיים כי שמא יזיק לו יותר מן הצורך
- לא. ביקש לחם גשמי ורוחני, ובגד גשמי ורוחני
- לב. ידע שבבית לבן אוכלין מאכלות אסורות ולובשין בגדי פריצות, לכן ביקש כשרין
- לג. ביאור מחלוקת ר"א ור"י אם דברים כפשוטן או דקאי על התורה
- לד. ביאור המסורה של לבישת בגדים
- לה. יעקב אבינו ע"ה ביקש חלוקא דרבנן בצאתו מן העולם
- לו. התפלל שיהיה לו פרנסה בלי ניכוי מזכיותיו
- לז. אצל יעקב אבינו היו הבגדים כמו בגדי כהונה לכבוד ולתפארת
- לח. אם יש לו די מחסורו אזי יכול לזכור תמיד את ה'
- לט. התפלל לה' שכל מה שיקבל יהיה כמו מתנות כהונה
- מ. שאי אפשר לתלות בכוחו
- מא. בגד ללבוש, ולא למשכן עבור לחם
- מב. לחם לאכול - זה לחם הפנים, ובגד ללבוש - אלו בגדי כהונה
- מג. הלחם והמלבושים לא יהיו להתראות רק לאכילה וללבישה

ליקוטים מספרים הקדוש על הפסוק בפרשת ויצא (כה, כ) וַנִּתֵּן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֹּשׁ

שאלת הצדיקים רק ההכרחי לכד בלי מותרות

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש. זאת שאלת הצדיקים מאת השם, לא ישאלו המותרות רק הדבר ההכרחי בלבד שא"א לו לאדם שיחיה בלעדיו. ובידוע כי נטיית אדם אחר בקשת המותרות הוא גורם לו מהומות רבות, ועל כן כל איש ירא את השם ראוי לו שיהיה שמח בחלקו ושיסתפק במעט, ושלא יתאוה המותרות, וייטב לבו ביראת השם, הוא שאמר שלמה המע"ה: (משלי טו, טז) "טוב מעט ביראת ה' מאוצר רב ומהומה בו". והביא לזה אות ועדות ומופת הכתוב שאחריו, הוא שאמר: (שם, יז) "טוב ארוחת ירק ואהבה שם משור אכוס ושנאה בו". יאמר: כי ייטב לכני אדם המעט בחברה שתנעם להם, יותר מן המרובה והמטעמים בחברת השונאים.

(רבינו בחיי, עיי"ש באורך)

לחם ובגד ההכרחיים בלי מותרות, כדי להינצל מן החטא

והטיל בין הדבקים תנאי, ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש כי השמירה מן החטא הוא שלא ילמוד מדרכי הרשעים ויש עוד דרך אחר אשר על פיו יהיה כל ריב וכל נגע והוא העושר המעוור עיני בעליו ומונע את האדם מן הדרך הישר, כי לא לחנם ביקש שלמה ואמר (משלי ל ה) רש ועושר אל תתן לי הטריפני לחם חוקי, על כן אמר גם יעקב שימנעוהו ה' מן זהב ורב פנינים, אלא יתן לו לחם כדי לאכול ובגד כדי ללבוש, דהיינו ההכרחי ולא יתן לו מותרות. ובזה מיושב מה שהזכיר לאכול וללבוש כי הוה ליה לומר ונתן לי לחם ובגד, וכי סלקא דעתך שילבש הלחם ויאכל הבגד עד שהוצרך לפרש לחם לאכול, אלא ודאי שרצה לשלול בזה שלא יתן לו לחם יותר מכדי אכילתו, ובגד יותר מכדי צורכו, וינצל מן החטא, על כן אמר מיד ושבתי בשלום אל בית אבי כי בתנאי זה אוכל לשוב בשלום שלם מן החטא כמו שפירש רש"י.

(כלי יקר)

שאל רק כדי צרכו שיחיה ולא מותרות

לחם לאכול. לא שאל יתרון אלא צרכו לבד כדי שיחיה, ומים לא היה צריך לשאל כי בכל מקום ימצא אדם מים לשתות בחנם.

(רד"ק)

יעקב אבינו היה כהן גדול

ללבש. ב' במסורת. הכא ובגד ללבוש. ואידך ללבוש את הבגדים (ויקרא כא י). מלמד שיעקב היה כהן גדול, כדאיתא בב"ר אמר הקדוש ברוך הוא למיכאל אתה עשית ליעקב כהן גדול שלי בעל מום שהוא צולע על ירכו. חייך שאתה צריך להיות כהן גדול למעלה במקומו (ביל"ש ח"א רמז קלב). וזהו שאמר ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, כלומר שתתקיים לי הכהונה שקניתי מעשו (שמור"ר יט ד) שהעבודה היתה בבכורות (ובחים קיב ב).

(בעל הטורים)

בזה כלולים כל הדברים ההכרחיים כולם

ויש אומרים כי מלת אם במקום הזה אינו תנאי. אלא אמיתית אם יהיה היובל. ושאל מאת השם יתברך שישלימהו האל בענינים אחרים הכרחיים והם שני דברים. אחד טבעי ואחד רוחני נפשיי. ועל אלה השני דברים נדר נדרו. והטבעי הוא ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש. ובזה כלולים כל הדברים ההכרחיים כולם.

(צרור המור)

'לחם' - לחמה של תורה לתקן חטא ביטול תורה

וז"ש וידר יעקב נדר לאמר, לדורות, אם יהיה אלהים עמדי, שיהי' הבטחתו מיד ולדורות, ליעקב עצמו ולכלל ישראל הנקי יעקב, שיהי' השכינה עמהם בגלות. ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך, ר"ל גם שאני הולך בדרך לא טוב, אשר יכונה להליכה והרחקה ממנו יתברך היפך ביאה כנודע, מ"מ ושמרני. וגם ונתן לי לחם לאכול, שאזכה לסייע אותי לתקן חטא חורבן בית ראשון על ביטול תורה, ועתה ונתן לי לחם לחמה של תורה, לאכול - פנימי שיהנה הנשמה, ולא להתפאר שהוא להלביש חיצוני. ובגד ללבוש, שיעשה מן בגד לבוש, כנודע סוד חלוקא דרבנן.

(תולדות יעקב יוסף)

ביקש שיזדמן לו לחם בלי יגיעה, והבגד יתאוה להיות לבוש

כל דבר מצפה לעלות למדריגה הגבוה ממנו, וידוע כי ד' בחינות המה דומם צומח חי מדבר, והנה האדמה שהוא דומם מתאוה להוציא צימחה להתעלות מבחינת דומם לצומח, וכן הצומח וכו' כמו שכתבנו שם ע"ש, וזהו ששאל יעקב שיהא בבחינה זו שהלחם יזדמן בלי יגיעה מחמת העלאתו באכילתו כמבואר שם, וכן הבגד יתאוה להיות לבושו שיקבל אור המקיפו, כמו שמצינו בדור המדבר שנתקדש לבושיהן שנאמר [דברים ה, ד] שמלתך לא בלטה וגו'.

(פנים יפות, וע"ע מה שכתב ריש פרשת בחקותי)

ביקש ההכרחי לבד, לחם צר ומים לחץ וכסות איזה שיהיה

ואמר אם יהיה אלדים עמדי ושמרני וגו' ויתן לי ההכרחי בלבד והוא לחם לאכול ובגד ללבוש לחם צר ומים לחץ וכסות איזה שיהיה ושבת בשלום אל בית אבי והם הדברים אשר הבטיחו כמראה לעצמו כי הנה לחם לאכול ובגד ללבוש נכלל במאמר והנה אנכי עמך.

(אברבנאל)

יעקב אבינו היה לו מדת הסתפקות

וייקץ יעקב משנתו וגו' אם יהיה אלדים עמדי ושמרני וגו', ור"ל כי בארתי יד על כס יה וגו' (שמות יז, מז) וכנ"ל. וגם מדת יעקב הוא שם הוי"ה, בסוד אל אלדים ה' דבר ויקרא ארץ (תהלים ג, א), כי אל הוא מדת אברהם, אלדים מדת יצחק, ה' מדת יעקב. וז"ש על ידי האחדות יהי' אלדים עמדי, שיהי' שמו וכסאו שלם (תנחומא תצא יא), שם אלדים עמדי שהוא שם הוי"ה, ואז ודאי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך, דייקא. וסבת האחדות כשלא יבקשו סיפוק רב, רק מדת הסתפקות שיהי' לו רק לחם לאכול ובגד ללבוש, משא"כ כשיבקשו עושר רב אז הקנאה והשנאה וכו', הכל בהיפך.

(בן פורת יוסף)

ביקש שהתורה יהיה בכל יום כחדשים לחדש חידושי תורה

אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש וגו' (כת, ב). הנה רבים תמהו על ענין לאכול וללבוש בודאי ידוע מזה שלחם אוכלים ובגד מלבישים, ויש לומר שיש בזה רמז נפלא על דרך שאמר הרב ר' פנחס על והמלך דוד זקן בא בימים ויכסוהו בכגדים ולא ייחם לו (מלכים - א א, א) שהוא רמז כי ידוע שדוד הוא תורה שבעל פה וכשאין בה התחדשות התורה בכל יום ובכל עת רק שעוסק בדברים ישנים אף על פי שבכל פעם מלביש אותם הדברים בלבושים אחרים פעמים כגמרא זו ופעמים הוא מלביש אותם כגמרא אחרת ובפסוק אחר וזהו ויכסוהו בכגדים ועל כל זה ולא ייחם לו היינו שאין לו התלהבות מזה כיון שתוכנם דברים ישנים הם אף על פי שהלבוש משתנה רק עיקר הוא שיהיו חדשים לבקרים וכמאמרם ז"ל (פסיקתא זוטא ו, ו) בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, וזהו יש לומר שרימו יעקב אבינו ע"ה שהוא היה התורה כולה כנ"ל כמה פעמים אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך היינו בענין התורה הנקרא דרך אשר אנכי הולך עליה שהוא היה סוד כל התורה כנ"ל ונתן לי לחם לאכול היינו שיהיו בעיני כחדשים תמיד לחדש בכל יום דברים ויהיה לי תאוה והתלהבות מזה כמו איש הרעב לאכול לחם ורוצה מאוד להחיות את נפשו וגם בגד ללבוש היינו שגם הלבוש יהיה גם כן חדשים בכל יום ויהיה בעיני ממש להחיות נפשו בתורתו הקדושה מרוב החידושים ורוב תשוקת נפשו אליה והבן זה.

(דגל מחנה אפרים)

משזכה אדם לתורה זוכה למלבוש

במדרש צמאה לך נפשי כמה לך בשרי כשם שנפשי צמאה כך רמ"ח איברים כו'. כבר כתבתי במ"א כי לפי שהי' הצמאון שלו בנפש ובגוף. כך נראה לו החלום. כי הסולם רומז לבחי' הגוף רמ"ח ושם"ה שהם תיקון המלבוש. והי' נצב עליו הוא בחי' הנשמה והתורה. וע"ז ביקש ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש רומז במד' לחם זו תורה משזכה אדם לתורה זוכה למלבוש. הוא הלבוש שנעשה ע"י המצות כי המלבוש כפי צורת הגוף. וכמו שהי' התשוקה שלו בגוף ונפש. כן בקודש חזיתך. כך הי' המראה לראות עווןך וכבודך הוא ג"כ ב' בחי' הנ"ל. עון זו תורה. כבוד בחי' המלבוש דר"י קרא למאני' מכבודתא. וכ"כ הי' עון לעמו יתן. יברך את עמו בשלום הוא המלבוש שהגוף חסר השלימות. וע"י התורה זוכין לשלימות הגוף והמלבוש כנ"ל:

(שפת אמת, שנת תרס"ד)

הבקשה כולל כל צרכי הפרנסה והמלכודים והשמירה

וסיים ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ושבתי בשלום אל בית אבי וגו'. והנה כלל כל השלשה דברים כי לחם לאכול הוא כולל כל צרכי המזונות והפרנסה אשר עליהם יחיה האדם. ובגד ללבוש הוא הדר הכסות והלבוש המגין על המתכסה בו בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הגשמים ובכלל כל מיני השמירה הנזכר באומרו ושמרתך בכל אשר תלך והרי כאן שאר כסות.

(עקידת יצחק שער מ"ח, פרשת תרומה)

ביקש רק עיקר צרכי חיי נפש

ומ"ש חטין כו' פשתן כו' זכר אלו ב' דברים לפי שהם עיקר חיי וצרכי נפש שכל עצמו של יעקב לא ביקש רק ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש והאשה היא עוזרתו בכך.

(מהרש"א יבמות סג.)

יעקב היה מסתפק במועט

המבזבז אל יבזבו יותר מחומש כו' אעשרנו לבתרא כי קמא כו'. עיין פרש"י ועוד נראה דהכי משמע ליה ע"פ מ"ש עשו מדת הרשעים היה בו שאמר יש לי רב אבל יעקב אמר יש לי כל דהיינו שהיה מסתפק במועט בברכת כל כדאמרינן ס"פ השותפין וכמ"ש שכל עצמו לא בקש רק לחם לאכול ובגד ללבוש וברמזו קאמר וכל אשר תתן לי וגו' אותו ברכת כ"ל שהוא גי' חמשים עשר דהיינו אתן הי' ממנו למעשר ועוד אעשרנו שנית לאותו כ"ל דהיינו עישור בתרא כי קמא והוי עישור קמא ועישור בתרא ממלת כ"ל כמספר החומש ממנו וק"ל.

(מהרש"א כתובות נ.)

מעשה בעקילס הגר שנכנס אצל ר' אליעזר ור' יהושע

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, עקילס הגר נכנס אצל ר"א אמר לו הרי כל שבחו של גר שנאמר (דברים י) ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה, אמר לו וכי קלה היא בעיניך דבר שנתחבט עליו אותו זקן שנאמר ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ובא זה והושיטו לו בקנה, נכנס אצל רבי יהושע (נ"א עקילס הגר בא ושאל את ר"א אמר לו הרי חיבה שחיבב הקדוש ברוך הוא את הגר דכתיב ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה כמה טווסין אית לי כמה פוסיני אית לי אפילו על עבדי לא משגיחין נוף ביה ואויל לגבי ר' יהושע) אמרו לו תלמידיו רבי דבר שנתחבט עליו אותו זקן את מושיטו לזה בקנה (אול לגבי רבי יהושע) התחיל מפייסו בדברים, לחם, זו תורה דכתיב (משלי ט) לכו לחמו בלחמי, שמלה, זו טלית, זכה אדם לתורה זכה לטלית, ולא עוד אלא שהן משיאין את בנותיהם לכהונה והיו בניהם כהנים גדולים ומעלים עולות על גבי המזבח, ד"א לחם זה לחם הפנים, ושמלה, אלו בגדי כהונה, הרי במקדש, אבל כגבולים לחם זו חלה, ושמלה זו ראשית הגז, אמרו אלולי אריכות פנים שהאריך ר' יהושע עם עקילס היה חוזר לסורו וקרא עליו (שם /משלי/ מז) טוב ארך אפים מגבור.

(בראשית רבה פרשה ע סימן ה, ועי' שמות רבה יט ד, ובמדבר רבה ח ט, וקהלת רבה ז ח - הובא גם בפירוש רבינו חיים פלטיאל)

באותו שעה שאוכל ולובש כאילו אז נותן לו השי"ת

ובזה מובן מהא דאיתא בזהר ר' המנונא הוי מצלי על מזוני כד יהבינן לי' למיכל. רצ"ל אף שהי' מוכן לפניו לא שם מבטחו עליו אלא בעת אכילתו הוא מקבל מהש"י, וזה שאמר יעקב ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, דהו"ל לומר ונתן לי לאכול וללבוש אלא רצ"ל שהלחם שמוכן כבר לאכול והבגד שמוכן כבר ללבוש אעפ"כ באותו שעה שאוכל ולובש כאלו אז נותן לי. וזה שאמרו [תנחומא בשלה כ] לא נתן התורה אלא לאוכלי מן, רצ"ל שבשעת אכילה מקבל מאת השי"ת, וזהו דקאמר ואתה נתן להם את אכלם בעתו, רצ"ל בעת אכילה ממש ותיבת בעתו קאי על אכלם רצ"ל בעת האוכל וממילא שהקב"ה נתן פרנסה לכל אחד ואחד ואין להחזיק טובה אלא להשי"ת בלבד. וכן אמרו בברכת המזון [ברכות ג.] שהאומר על המזון שאכלנו הוא בור כפירש"י דמשמע שמחזיק טובה לבעה"ב רצ"ל שהוא הכין המזון, אבל באמת אינו שלו אלא של הש"י ובשעת אכילתו הוא מקבל מהש"י וזהו שאכלנו משלו ממש.

(הפלאה כתובות סז:)

ביקש שתוציא הארץ גלוסקאות וכלי מילת

וזה ששאל יעקב אבינו ע"ה ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש היינו שיתוקן החטא ולא יצטרך ליגיעת אדם הראשון אלא לחם לאכול מוכן ובגד מוכן ללבוש שתוציא הארץ גלוסקאות וכלי מילת. ויש לפרש

בזה מ"ש הכתוב [ישעי' ס כא] ועמך כולם צדיקים והיינו לעתיד לעולם ירשו ארץ שיקוים בלע המות לנצח ואז יהיה נצר מטעי, רצ"ל שלא יצטרכו לתיקון ע"י יגיעה ועמל כי אם נצר מטעי רצ"ל כפי אשר נטע ה' גן בעדן מקדם וזהו מעשי ידי להתפאר דודאי מעשה הקדוש ברוך הוא נאים יותר ממעשה בשר ודם כשיתוקן חטא אדם הראשון.

(הפלאה כתובות קיא:)

ביקש שלא יארע מכשול במאכלות אסורות

ובחי' תורה אמרתי שזה שאמר יעקב אע"ה ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ויל"ד לשון לאכול וללבוש ודי באומרו לחם ובגד כדכתיב ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה. אע"כ הכי קאמר יעקב בנדרו שיזכהו ה' שיהי' כ"כ צדיק שיתן לו לחם לאכול לאחרים פי' שאחרים יאכלו ע"י שהוא אכל שיאמרו אלו ה' שם חשש איסור בהאי לחם לא יארע מכשול לצדיק וכן בגד ללבוש על אופן הנ"ל. והיינו דמאריך קרא אחר שא"ל הקדוש ברוך הוא קום עלה בית אל ושב שם. אמר יעקב הסירו אלקי הנכר והנזמים אשר באזניכם ויסורו ויתנו לו ויטמון עם האלה אשר עם שכם. ובא קרא להתנצל בעד יעקב שלא איחר נדרו. כי נדרו ה' בתנאי שאם יהי' במדרגה ונתן לי לחם לאכול כנ"ל שאין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה ע"י בני ביתו ובהמתו אז והאבן הזאת אשר שמתו מצבה יהי' בית אלקים והשתא מכיון שבני ביתו נכשלו בנזמי ע"ז ומלבושיהם עד שאמר הסירו והסירו.

(חתם סופר חולין ה:)

כל ימיו של אותו צדיק יעקב אביהם לא היה מצטער אלא על פנימי וחיצון

ויסתפק בדבר הבינוני ולא יחמוד ליתרונות הממון ודי שיהיה לו לחם לאכול ובגד ללבוש שיעבור זמנו בכבוד ולא בבזוי בהיתר ולא באיסור. ואמרו בירושלמי בברכות כל ימיו של אותו צדיק יעקב אביהם לא היה מצטער אלא על פנימי וחיצון שנא' ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ע"כ. ועל כן צריך אדם להזהר מאיסור החמדה שלא יחמוד דבר מכל קניני העולם השפל הזה לא אוצר נחמד ושמן אלא תורה ומעשים טובים בלבד.

(כד הקמח ערך חמדה)

סוד לחם לאכול ובגד ללבוש, שלא יצטרך ליגיעות ויהיה מוכן תיכף

זנתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש' (בראשית כה, ט). קשה, הוה ליה למימר זנתן לי לחם ובגד, ובודאי יהיה הלחם לאכול והבגד ללבוש, וכך כתיב בפרשת עקב (דברים י, יח) וזאהב גר לתת לו לחם ושמלה. דע שיש בכאן רמזים גדולים אלעתידי. הגה יעקב עתה הלך בדרך לישא אשה, ורמז בפנימיותו על הזיווג שלעתידי, כ'משוש חתן על כלה ישיש עליך אלהיך' (ישעיה סב, ה). ובפרק הבא על יבמתו (יבמות סג א),

אשכחיה רבי יוסי לאלהיו, אמר לו כתיב (בראשית ב, יח) 'אעשה לו עזר כנגדו', במה אשה עוזרתו לאדם, אמר ליה, אדם מביא חטים, חטים כוסס (בתמיה), פשתן, פשתן לובש (בתמיה), לא נמצאת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו, עד כאן. זהו שייך בעת ההיא, אבל לעתיד יהיה הכל מהמוכן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת ל ב) עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת, נמצא לא יהיו שום מלאכות בכגד להביאו לכלל לבוש, כי תיכף יהיה מוכן ללבוש, וכן הלחם לא יהיה צריך לכמה יגיעות וטרחות להביאו למאכל, רק תיכף יהיה לאכול. זהו סוד לחם לאכל ובגד ללבוש. כי כבר כתבתי (אות יז - כ) שקדושת יעקב עם זיווגיו שהוציאו י"ב שבטי יה, רומזו על זיווג העתיד כנסת ישראל עם הקדוש ברוך הוא.

(של"ה פרשת ויצא פרק תורה אור אות ל')

יעקב התפלל על בנים כשרים, שהם כגדי האדם

וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש. אם יהיה אלקים עמדי הרצון בזה דמדת הדין יסכים עמו והיינו שלא יחטא כלל. וזהו ושמרני בדרך הזה מהחטא וזהו אם יהיה אלקים עמדי ונתן לי לחם לאכול היינו אשה דכתיב רק הלחם אשר הוא אוכל ובגד ללבוש היינו בנים כשרים שהם כגדי אדם כדכתיב ביהושע בן יהוצדק הסירו כגדים הצואים שהיה בניו נשואות נשים נכריות.

(תפארת יהונתן)

ביקש לחם לאכול על טהרת הקודש

ונתן לי לחם וגו'. חז"ל פירשו בזה כמה פירושים, ונראה עוד כי הנה בארץ עממים נאמר (יחזקאל ד, י"ג) לחמם טמא בגוים וגו' ומזה היה יעקב אבינו מתיירא מאוד שלא יטמא ח"ו בגיעולי גוים, וביקש מה' שהוא יזמין לו לחם לאכול לחם שהוא ראוי לאכול שיהיה על טהרת הקודש כי ההזמנה מה' ודאי שיהיה בקדושה וטהרה וגמירי (סנהדרין נ"ט ע"ב) דאין דבר טמא יורד משמים:

(באר מים חיים)

ביקש לחם לאכול ולא לשבוע, ובגד ללבוש רק ההכרח ולא יותר

או יאמר ונתן לי וגו'. כי הנה בפירות ארץ ישראל נאמר (דברים ח, י) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו', הרי שהותרה השביעה בהם כי אף אם יושבע האדם מהם יוכל לברך את ה' אלהיו על ידי האכילה הראויה כי קודש הם וגדילים בקודש, מה שאין כן פירות שאר הארצות אף שהותרה האכילה בהם אבל לא לשבוע כי השביעה מביא את האדם לכל עוון ולכל חטאת כאומרו (דברים ל"א, כ) ואכל ושבע ודשן ופנה וגו', ונאמר (שם ח, י"ב) פן תאכל ושבעת וגו' ורם לבבך וגו', ולזה אמר הכתוב הנזכר ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא וגו' כלומר כיון שלחמם לחם טמא בגוים הוא על כן רק יאכלו בני ישראל ולא ישבעו מאתם שלא להתמשך אבתריהו אחרי תאות הלב הגסים, ואין יצר הרע מתרבה

בגו מעוהי דבני נשא אלא מגו אכילה ושתיה כמו שאיתא בווה"ק (חלק ב', קנ"ד ע"ב), ולזה אמר כי עתה שאני הולך לחוץ לארץ איני רוצה כי אם לחם לאכול לכד להחיות נפשי ולא לשבוע וגם בגד ללבוש כי גם הבגד איני רוצה כי אם ההכרח לצורך הלבישה להתכסות בהם ולא יותר כי אמר אין נכסי חוץ לארץ כדאי לי כמאמר חז"ל (עיין ילקוט רמז קל"ג) והכל עבור ענפי הקדושה שלא ימצא בנכסי חוץ לארץ כמו בארץ ישראל:

(באר מים חיים)

ביקש לחם לאכול רק בעת שיצטרך, ולא הכין לכל השנה

או יאמר לחם לאכול. כי אמרו חז"ל (מנחות ק"ג ע"ב) בפסוק (דברים כ"ח, ס"ז) והיו חייד תלויים וגו' זה הקונה מן הפלטר וכו' כי הצריך לקנות בכל יום ויום ואין לו על כל פנים לקנות על שנה או על חודש חייו תלויים מנגד אולי לא ימצא לקנות כפעם בפעם או יהיה נפיחי כפן מדלית איסר, אך הבוטח בה' בכל לבו בהיותו יודע ונקבע בלבו באמיתיות גמור באמונה שלימה כי ודאי הוא הנותן לחם לכל בשר והוא יזמין לו בכל עת הצטרכותו מה שיצטרך בלתי ספק, זה יכול אפילו לקנות מן הפלטר כי לא ירעיב ה' נפש צדיק כי צדיק באמונתו יחיה במה שהוא מאמין בה' שודאי יזמין לו פרנסתו תמיד בזה יחיה תמיד ולא יחסר לו לעולם.

וזה שאמר יעקב אם יהיה אלהים עמדי וגו' פירוש שיהיה תמיד עמדי ונתן לי לחם לאכול שיתן לי הלחם בעת אשר אצטרך לאכול ובגד ללבוש בעת שאצטרך, ולא אצטרך להכין לי על השנה כולה כי הוא יהיה תמיד עמדי להכין לי בעת הצטרכותי ועל זה אמר דוד המלך ע"ה (תהלים כ"ג, א) ה' רועי לא אחסר, כשה' רועי שאני יודע ובוטח שהוא הרועה אותי אז לא אחסר לעולם ולא אצטרך להכין מיום למחרתו לצד אולי לא אמצא לקנות כי כלום חסר מבית המלך ותמיד יזמין לי כל הצטרכותי:

(באר מים חיים)

יעקב אבינו התפלל שלא יהיה הלחם לכופר נפשו לאכול

דקדק בכלי יקר ז"ל דהול"ל ונתן לי לחם ובגד, וכי סלקא דעתך שילבש הלחם ויאכל הבגד. ונראה לפרש, דהנה נמצא לפעמים אשר יש לאדם עושר ונכסים ונאבד ממנו שלא בטובתו, והוא מסיבת רחמיו ית' עליו שנתחייב עונש כביד של מעלה, והקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו ריחם על נפשו וגופו, ופורע מאתו ממונו והונו (כמבואר בתיקוני זוה"ק אית מאן דפרע בממונו ואית מאן דפרע בגופו ח"ו) ואמרו ז"ל אין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחילה, ומעתה אם גם יראה האדם שהשם יתברך השפיע לו שפע ברכה ועושר, מכל מקום אינו בטוח עליהם שיהנה מהם, כי מי יודע אם אינו על כוונה זו כדי לפרוע ממנו תמורת נפשו וגופו, וליקח אותם כופר לנפשו, והגם שבאמת גם זה לטובתו, מכל מקום יותר טוב הי' שיתקיים בידו ליהנות מהם, אבל גם זו לטובה כי על כל פנים ניצול גופו ונפשו וכל אשר לו יתן האדם בעד נפשו.

ואולי זה הי' כוונת יעקב אבינו ע"ה בנדרו שאמר ונתן לי לחם לאכול, לשלול שלא יהי' לו הלחם כדי ליתן אותם כופר נפשו, רק יתקיים בידו לאכול וליהנות ממנו, וכן הבגד יתקיים בידו ללבוש.

(דברי יואל עמוד צ"א)

יעקב אבינו התפלל ע"י הממון, ולא יהנה מממון הרשעים

ונבוא לבאר מה שהתפלל יעקב אבינו ושמרני בדרך הזה ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש (עיין לעיל קושיית הכלי יקר ותירוצו בזה), ונל"פ לדרכנו, דלא היתה תפלת יעקב אבינו שימנע ה' העשירות ממנו, ואדרבה הי' חפץ בה לצורך עבודת ה', אמנם התפלל שלא יכשל על ידה, ושיתן לו השי"ת דעת והשגה אמיתית שלא יהנה מממון הרשעים כדי ממעשיהם, וגם מה שיתן לו השי"ת בתוספת השפעה מן השמים וממקור הקדושה, גם מהם לא יחפץ לעצמו כ"א ההכרחי לחם לאכול ובגד ללבוש, והשאר יקדיש להחזקת התורה ולצדקה ולעבודת השם, וז"ש ושמרני בדרך הזה וגו' ר"ל שלא אלמוד מדרכי עשו ולבן, ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, שיתן השי"ת לי דעת והשגה שאדע שמה שהוא שלי וחלקי אינו כ"א לחם לאכול ובגד ללבוש, והשאר כולו לעבודת השי"ת, וכל אשר תתן לי וגו' ריבה במלת זכל' אפי' מה שלא ארצה לזכות בה לא לצורכי ולא לעשות בו מצוה, אעפ"כ ממדת חסידות עשר אעשרנו לך.

(דברי יואל עמוד י"ז)

יעקב אבינו התפלל שיהא שם שמים מתאהב על ידו

ואמרתי לפרש ג"כ כפל הלשון בגד ללבוש ולחם לאכול, דפשיטא דבגד הוא ללבוש ולחם הוא לאכול. אבל הכוונה כי אנו מתפללים בכל יום תמיד ללמוד וללמד, שלא די אם האדם לומד לעצמו ומחזיק טובה לעצמו, אלא שצריך ללמוד ג"כ עם אחרים להרביץ תורה להיות מלמד להועיל, וכן צריך הת"ח להיות מעוטרי במדות תרומיות עד שאחרים ילמדו ממנו, כמו שדרשו ז"ל ביומא (פ"ו ע"א) ואהבת את ה' אלקיך, שיהיה שם שמים מתאהב על ידך, והיינו ע"י שילמדו אחרים ממדותיו, ממנו יראו וכן יעשו. וזה שאמר ונתן לי לחם לאכול, שיתן לו הקב"ה תורה שיהיה לאכול לאחרים שגם אחרים ילמדו ממנו ויהנו מתורתו, וכן בגד דהיינו המדות ללבוש שגם אחרים ילמדו ממדותיו וממעלותיו, ויהיה שם שמים מתאהב על ידו, וא"ש נכון ב"ה.

(דעת סופר)

יעקב אבינו ביקש שיהיה לו מדות טובות

במדרש (ב"ד פ"ע ה') לחם זו תורה שמלה זו טלית, ואמרתי למרש בפתיחה לבני הישיבה הי"ו, עפ"י מה שאמר שלמה המלך ע"ה בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר (קהלת ט' ח'), דתורה

בלא יראה אינה כלום, ות"ח צריך שיהיה בו מדוח ומעלות טובות אשר יחדיו המה תמים על ראשו, למעלה יחדיו בו יתאגדו ולא יתפרדו, וקשה ענשן של מדות. וכן ראיתי שפירשו על אומרם ז"ל (שבת י"ד ע"א) האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום בלא אותה מצוה, דהכוונה שת"ח האוחז ס"ת ערום בלא שיהיו בידו מידות ומעלות טובות, נקבר ערום בלא אותו מצוה, כי אין בו אפילו אותו מצוה בעצמה, כי הא בלא הא לא סגי. והנה פירש ביפ"ת טלית זו מנא דרבנן, והכוונה מדות ומעלות טובות אשר צריך הת"ח להתלבש בהם, וצריך להיות מיוחד במעשיו הטובים והישרים יתר משאר העם. – וזה שהתפלל יעקב, ונתן לי לחם לאכול היינו תורה, אבל גם בגד ללבוש מנא דרבנן, היינו מדות ומעלות טובות שצריך הת"ח להיות מצוין בו מיתר העם.

(דעת סופר)

ביקש לחם כשר לאכול ובגד כשר ללבוש שלא יצטרך להחליפם

וירר יעקב נדר לאמר אם יהי' אלקים עמדי וגו' ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש. יל"ד למה הוצרך הכתוב לפרש לחם לאכול ובגד ללבוש, הא ממילא מובן דלחם אינו ללבוש רק לאכול ובגד אינו לאכול רק ללבוש. ויל"פ דיעקב אבינו בהלכו לביתו של לבן הרשע ידע שפיר דבביתו של אותו רשע לא נמצא רק מאכלות אסורות, ובגדים שאין ללבשם מחשש שעטנו וכיו"ב, ע"כ התפלל עכשיו להשי"ת שינצל שם ממאכלות אסורות ומבגדים שאסור ללבושם. והיינו דפירוש לחם לאכול ר"ל לחם הראוי לאכול שלא יהא בו חשש איסור, וכן בגד ללבוש היינו בגד שראוי ללבוש שלא יהא בו איסור שעטנו, דאם הלחם והבגד אסורים אין זה לחם הראוי לאכול ובגד הראוי ללבוש.

ודכירנא בעת המלחמה הנוראה שהרשעים ימ"ש נתנו לנו לאכול מאכלי טריפה, ולפי שלא אכלנו טריפה הוצרכנו להחליף אותו במאכל כשר, וכן כשנתנו לנו בגד שהיה בו שעטנו הוכרחנו להחליפו אצל הגוים בבגד כשר, ולפעמים גם עשינו חליפין להחליף מאכל טריפה שהי' לנו בבגד כשר, וכן בגד איסור החלפנו במאכל כשר, נמצא דלא היה לנו לחם לאכול ובגד ללבוש, אלא להיפך לחם ללבוש ובגד לאכול, ולזה ביקש יעקב שיהא דייקא לחם הראוי לאכול בתכלית הכשרות, ובגד שיהא ראוי ללבוש שלא יהא בו חשש איסור.

(ויחי יוסף עמוד רטו-רטז)

ביקש רק ההכרחיים כי שמא יזיק לו יותר מן הצורך

דרכיך דעהו והנה מדרך הצדיקים שחושבים תמיד אולי אינם יוצאים ידי חובתם, וע"כ חשש יעקב אבינו מחמת ענותנותו שאינו כדאי לקבל ברכות גשמייות, וע"כ ביקש רק ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, כלומר לא יותר מן הצורך כי שמא יזיק לו.

(ויחי יוסף עמוד קצז)

ביקש לחם גשמי ורוחני, ובגד גשמי ורוחני

והיינו דכתיב ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, דלכאורה הלשון מיותר, דמילתא דפשיטא הוא דלחם נצרך לאכול ובגד נצרך ללבוש, אלא ביקש שיתן לו הקב"ה לחם גשמיים להגוף, ולחם רוחניים להנשמה, דלחם מרמז על התורה הנקרא לחם ע"ד (משלי ט) לכו לחמי בלחמי, וכן נמי ביקש בגדים גשמיים ללבוש להגוף ובגדים רוחניים ללבוש להנשמה, כגודע דהמצות ומעש"ט שהאדם עושה נעשה לבוש לנשמה. ויל"פ בזה המסורה שהובא בבעה"ט ללבוש ב', דין, ואידך (ויקרא כ"א) ללבוש את הבגדים דכתיב ככה"ג, דבגדי כה"ג היו בהם קדושה רוחני, ולא היו רק מלבוש להגוף אלא גם להנשמה, שהרי היו מכפרים על כמה עבירות.

(ויחי יוסף עמוד ריז)

ידע שכבית לכן אוכלין מאכלות אסורות ולובשין בגדי פריצות, ולכן ביקש לחם לאכול ובגד ללבוש הכשרין

ובענין זה יש ללמוד רמז מוסר שצריך להשגיח בעינא פקיהא על הבנות שלא תלכו במלבושי קצרים ושאר בגדי פריצות ונימוסי עכר"ם הנהוג במדינתנו, דהוא לאו המפורש בתורה (ויקרא כ) ולא תלכו בחוקת הגוי.

ויל"פ בזה מה שאמר יעקב ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, ולכאורה למה הי' צריך לפרשו, הלא זהו דבר המובן מאליו דלחם נצרך כדי לאכול ובגד הוא צורך ללבוש. אולם יעקב ידע דכבית לכן אוכלין רק מאכלות אסורות נבילות וטריפות שא"א לו לאכול, ולובשין בגדי שחץ שא"א ללבושם, לכן ביקש מהשי"ת לחם לאכול שתתן לי לחם כשר שיהא מותר לאכול, וכן בגד ללבוש שתתן לי בגד שמותר ללבוש.

(ויחי יוסף עמוד רכה)

ביאור מחלוקת ר"א ור"י אם דברים כפשוטן או דקאי על התורה

במדרש (ב"ר ע, ה) פליגי בזה תנאי, דרבי אליעזר ס"ל דדברים כפשוטן, לחם ובגד ממש, ורבי יהושע ס"ל לחם זו תורה, דכתיב (משלי ט, ה) לכו לחמו בלחמי, עיי"ש.

ויש לבאר פלוגתתן, דהנה נחלקו חכמינו ז"ל בגמרא (קידושין כט:), דחד אמר ילמוד תורה ואח"כ ישא אשה, דאל"כ ריחיים על צוארו ואיך יעסוק בתורה, וחד אמר ישא אשה ואח"כ ילמוד תורה, כדי שילמוד תורה בטהרה, ואינו צריך לחשוש על הפרנסה.

והנה יעקב אבינו הלך עתה לישא אשה, ואם כן י"ל דרבי אליעזר ס"ל כמאן דאמר ילמוד תורה ואח"כ ישא אשה, לכן פירש שביקש יעקב ונתן לי לחם כפשוטו, שיהיה לו פרנסה בניקל אחר הנשואין,

שלא יהיה ריחיים בצוארו, כדי שיוכל ללמוד תורה בלי מפריע גם לאחר הנישואין. ורבי יהושע ס"ל
 ישא אשה ואח"כ ילמוד תורה, דאין לדאוג אודות פרנסה, לכן פירש שהי' עיקר בקשתו על התורה.
 (דברי שלמה, לכ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב זצוק"ל, עמוד ר"מ)

ביאור המסורה של לבישת בגדים

במסורה ב' פעמים ללבוש, הכא ואידך (ויקרא כא, י) ומלא את ידו ללבוש את הבגדים. י"ל בזה,
 דמבואר בספרים הקדושים, דכשהקב"ה מביא יסורים ועונשים על האדם, ועי"ז שב בתשובה, זה נקרא
 תשובה מיראה, אמנם כשהקב"ה מטיב אל האדם בכל מיני השפעות טובות, והוא מתבונן שאינו ראוי
 לכך מחמת רוע מעלליו, ומתחרט בכל לבו, זהו תשובה מאהבה. ונודע אומרם ז"ל (יומא פו:) דבתשובה
 מאהבה זדונות נעשין בזכיות.

וזהו ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, פי' אם אחר שישפיע עלי הקב"ה שפע רב וכל טוב בריווח,
 ושבתי בשלום אל בית אבי, שאשוב אל אבי שבשמים בתשובה שלימה מאהבה כנ"ל, אז ומלא את ידו
 "ללבוש" את "הבגדים", פי' שהבגדים שהם העבירות, על דרך אומרם ז"ל (פנהדין לו.) אל תיקרי בגדיו
 אלא בוגדיו, יתהפכו למצות הנקראים לבושים כנודע.

(דברי שלמה, לכ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב זצוק"ל, עמוד רמ"א)

יעקב אבינו ע"ה ביקש חלוקא דרבנן בצאתו מן העולם

וידר יעקב נדר וגו' ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש וגו'. ובמסורה, ללבוש תרין, ובגד ללבוש, ללבוש
 את הבגדים. ואפשר לומר בע"ה, דלכאורה קשה דיעקב אבינו ע"ה בעת שהיה לו גילוי שכינה בפעם
 הראשונה לא ביקש תחילה אלא עניני גשמיים לחם לאכול ובגד ללבוש, ושבתי בשלום אל בית אבי,
 ובפרט כי הקב"ה הבטיחו כבר ושמרתך בכל אשר תלך והשיבותיך וגו'.

ואפשר לומר על פי מה שכתב האוה"ח הק' על דרך הרמז, דפסוק ויצא ועקב וילך חרנה וכל
 הפסוקים מוסבים על האדם בצאתו מן העולם, וכן נראה לומר כאן, דלא ביקש יעקב על עניני גשמיים
 כי היה לו בטחון בה' שיהיו לו די מחסורו אשר יחסר לו, ומכל שכן שכבר הובטח על זה. רק כוונתו
 היה על צאתו מן העולם שיהי' לו בגד ללבוש ולחם לאכול, והם חלוקי דרבנן כידוע, ולחם לאכול הוא
 לחמה של תורה שאדם אוכל שכרו בעולם הבא.

ועל כן אמר ושבתי בשלום, דלכאורה היה צריך לומר לשלום, כמו שאמרו בסוף מסכת ברכות (דף
 פד.) דלחי אומרים "לשלום" ולמת אומרים "בשלום", אלא רמז שמבקש על צאתו מן העולם כדרך כל
 הצדיקים שאין מאמינים על עצמם, ומבקשים סייעתא דשמיא ועזרה מלעילא.

ואפשר שעל זה מרמזת המסורה, כי בגדי כהנים לא היו דבר גשמיות דהא הם מכפרים ומועלים בהם, והם גם כן לבושים להנשמה, ועל זה הדרך ביקש יעקב אבינו לחם לאכול ובגד ללבוש, והבן.

(משאת משה, לכ"ק מרן אדמו"ר מנייטרא זצ"ל, עמוד קצ"ד-קצ"ה)

התפלל שיהיה לו פרנסה בלי ניכוי מזכיותיו

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ושכתי בשלום אל בית אבי.

ונראה בקיצור, כי מה שהאדם מקבל פרנסה מהקב"ה יוכל להיות על שני אופנים, או שהוא בתורת נתינה וחסד כדי שיוכל לעבוד ה' במנוחה בלי דאגת פרנסה, ומתנה זו בודאי אין מנכין אותן משכר עולם הבא, כי הלא הוא צריך לפרנסה כדי לעבוד את ה' בזה, אבל יש אדם שאינו מגיע לו פרנסה מצד מעשיו אלא שהקב"ה מרחם עליו וזן ומפרנס כל חי, אבל לאיש כזה מנכין לו אותו הנאה שנהנה בעוה"ז משכרו של עוה"ב.

והנה יעקב אבינו בענותנותו ביקש מהש"ת שיתן לו לחם לאכול ובגד ללבוש, אבל באופן שלא ינכו לו זה משכרו בעולם הבא, ועל כן אמר ונתן לי לחם לאכול, בבחינת נתינה בלי פרעון שכר מצות, וממילא ושכתי בשלום אל בית אבי, גפ כשיבוא הזמן שאשוב ואשכב עם אבותי יהיה בשלום בלי שום ניכוי מכל זכותי שעשיתי בעוה"ז.

(משאת משה, לכ"ק מרן אדמו"ר מנייטרא זצ"ל, עמוד קצ"ה)

אצל יעקב אבינו היו הבגדים כמו בגדי כהונה לכבוד ולתפארת

איתא בבעל הטורים, ללבש. ב' במסורת. הכא ובגד ללבוש. ואידך ללבוש את הבגדים (ויקרא כא י). מלמד שיעקב היה כהן גדול, כדאיתא בב"ר אמר הקדוש ברוך הוא למיכאל אתה עשית ליעקב כהן גדול שלי בעל מום וכו'.

וי"ל בכוונת המסורה, דהנה קודם חטא אדם הראשון באכילת עץ הדעת כתיב (בראשית ב, כה) ויהיו שניהם ערומים ולא יתבוששו, ואחר שחטא כתיב (שם ג, ז) ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי ערומים הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגורות, נמצא דמפני שבגדו בציווי ה' הוצרכו לבגדים. אמנם יעקב שלא חטא בחטא זה כדאיתא בספה"ק ישמח משה (פרשת ויחי) לא היו לו בגדיו למזכרת עון, ובגדיו היו בבחי' בגדי כהונה לכבוד ולתפארת.

וזה ביאור המסורה, ונתן לי וכו' ובגד ללבוש, דהבגד ללבוש שהתפלל יעקב אבינו הוא בבחי' ללבוש את הבגדים שנצטוו הכהנים, שהם לכבוד ולתפארת, וכמו שאמרו (סנהדרין פג:): בגדיהם עליהם כהונתם עליהם, אין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם. (חוקי חיים להגאון אבד"ק יאקע ז"ל)

אם יש לו די מחסורו אז יכול לזכור תמיד את ה'

בעל קדושת לוי היה אומר, בשעה שיש לאדם לחם לאכול ובגד ללבוש, אז יש אפשרות לאדם שיזכור בכל רגע ורגע את 'זוהיה ה' לי לאלקים', אבל אם חסרים לאדם דברים אלו, אז מחמת גודל העגמת נפש והדאגות לפעמים ישכח את הענין החשוב הזה.

(ליקוטי בתר ליקוטי, מהדורא תנינא - המלקט)

התפלל לה' שכל מה שיקבל יהיה כמו מתנות כהונה

שאי אפשר לתלות בכוחו

בעל שערי שמחה מפרש, היות שיעקב הלך כעת מבית שם ועבר לביתו של לבן, היה ירא לנפשו שאם יתן לו ה' כל מה שהבטיחו, אז ידמה בנפשו שכוחו ועוצם ידו עשה לו את החיל הזה, וישכח אשר הכל מה', על כן התפלל אשר גם הלחם מעט והבגד שהיה מבקש יהיו אצלו כמו חלה הניתנת לכהן, בלי שהטריח עצמו עליה, ורק השם זכתה לו בתור מתנות כהונה, כן יהיה גם ליעקב הכל אשר יתן לו ה', כאילו הוא חלה וראשית הגז, שניתן לכהן, שאי אפשר לתלות זאת בכוחו.

(ליקוטי בתר ליקוטי, מהדורא תנינא - המלקט)

בגד ללבוש, ולא למשכן עבור לחם

כן מספרים אשר צדיק אחד שחי בדחקות גדולה, וכאשר חסר לו לחם עבור הטף, שלח את בגדו למשכנו, ואמר אז בדרך הלצה, שכעת מבין כוונת יעקב אבינו ע"ה באומרו לחם לאכול ובגד ללבוש, כלומר אבל לא בגד למכרו או למשכנו עבור לחם.

(ליקוטי בתר ליקוטי, מהדורא תנינא - המלקט)

לחם לאכול - זה לחם הפנים, ובגד ללבוש - אלו בגדי כהונה

זוה עצמו שחש יעקב, דודאי בהיותו בארץ ישראל בינה יתרה נודעת לו לעבוד את ה' אפילו בעסקו בעניני גשמיות, אבל בהיותו הולך לחוץ לארץ, אויר ארץ העמים, מי יתן והיה לבבו זה לו לישב לפני ה' תמיד אפילו בעת אכלו וכדומה. על כן אמר אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה וגו' ונתן לי לחם לאכל, זה לחם הפנים, שיש לו שני פנים גשמי ורוחני, ובגד ללבוש אלו בגדי כהונה, כי אם אמנם היה לכבוד ולתפארת, לא נתכוון אהרן להנאתו, כי אם לקיים מצות ה'. והיינו דכתיב פרשת תצוה ולהלן כת, ב-א ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו, לא אמר מלאתים, אלא מלאתיו את אהרן רוח חכמה, ועשו את בגדי אהרן כי יהיה כוונתו לקדשו לכהנו

לוי, לא לשם כבוד ותפארת. כמו כן יהיה כוונתי בעת אכלי לחם ובגד ללבוש, לשם ה', ושכתי בשלום וגו', כי אז יהיה שלום בין הגוף והנפש, כי יבאו אל עמק השוה להטות שכמם לסבול עול מלכות שמים. וזה כוונת המדרש, שהביא המעשה, ומפרש לחם זה לחם הפנים ושמלה אלו בגדי כהונה, הרי במקדש. ובגבולין, לחם זה חלה, ושמלה זה ראשית הגז. והכוונה בזה, שעל ידי שנותנים חלה וראשית הגז לכהנים שכל מעשיהם לשם שמים, על ידי זה נתקדש הלחם והמלבוש להתכוון בו לשמו יתברך. וזהו שנאמר ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה, לעבוד בו את ה' בבחינת לחם הפנים ובגדי כהונה, ובבחינת חלה וראשית הגז. ובזה מובן מה שאמר יעקב לחם לאכל ובגד ללבוש, גם כן על דרך זה, כמו שכתבתי. (ייטב לב, פרשת יתרו)

הלחם והמלבושים לא יהיו להתראות רק לאכילה וללבישה

הנה ראיתי בגליון הנחמד 'עלים לתרופה' (גליון ק"ב, ויצא תשנ"ה לפ"ק) בשם ספר תולדות אדם וזל"ק: אבי אדמו"ר הרה"ק (מלענטשא) זצלה"ה אמר, מפני מה אמר יעקב אבינו עליו השלום בלשון הזה, לחם לאכול ובגד ללבוש, וכי לא נודע זאת שלחם הוא לאכול ובגד הוא ללבוש, והשיב אבי זצ"ל הכוונה בזה שביקש שהשי"ת יתן לבני ישראל בריאות וחיים וכל משאלות לבבם לטובה, שיהיה להם לחם לאכול, היינו שיתן להם הרחבת הלב שיהיו יכולים לאכול, כי מי שהוא בצער, אפילו ביתו מלא כל טוב, כל אוכל תתעב נפשו, ובגד ללבוש, שלא יצטרכו ח"ו ליתן הבגדים במשכנתא עכ"ל ודפח"ח.

ואני הקמץ אמרתי בזה בעניי, דכפי שאנו רואים במצב תקופתינו, יובן שפיר נקשת יעקב אבינו ע"ה, דבעוה"ר רואים כמה פעמים שמשמשם בלחם ומאכלים, לא בתכלית לאכול, כי לא רעב הוא ללחם כלל, רק להתרברב בזה בפני אחרים. ולדוגמא אצל מסיבות ושמחות מכינים מיני תרנימא ומאכלים שאינם כלל לאכול רק להסתכל על זה ובבחינת אלא לראותן בלבד, והלב כואב שיש בזה בל תשחית, וגם להרהיב עין, וזה גורם שגם אחרים רוצים לעשות כמותו, כי לא ירצו להיות פחות, ונכנסים לחובות וכו' והשי"ת ירחם עלינו.

וכן הוא במלבושים שלפעמים קונים בגדים ומלבושים לא בעיקר תכלית ללבוש, כי צד הלבוש והבגד יש לו ולה הרבה בגדים אחרים, אבל התכלית הוא רק שאחרים יראו שיש לו הבגד הזה ויתקנאו בו ובה רח"ל. ונמצא שכל זה אינו לחם לאכול ובגד ללבוש, רק לחם ובגד לדקור עיני הרואים ולעורר יצרא דממון, ועל זה ביקש יעקב אבינו ע"ה, עליו ועל יו"ח שהשי"ת יתן לו לחם בתכלית שיהיה לו לאכול ובגד בתכלית שיהיה לו ללבוש, ולא זולת. ועלינו לבקש מהשי"ת שיערה עלינו רוח מהרה ממרום וינחנינו בדרך אמת, שלא ימערזו קרסולינו בנסיונות הדור המרים.

(אבן יקרה עה"ת)

מה שחידשתי בשבת קודש פרשת ויצא תשע"ה לפ"ק, ואמרתי בבית המדרש ביומא דהילולא של אדוני אבי זצ"ל אב"ד טשילע

ז' כסליו תשע"ה לפ"ק

וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש (כה, כ). והקושיא ידוע, למה היה צריך לפרש לחם לאכול ובגד ללבוש, והרי זה מובן מעצמו, וכבר עמד אדוני אבי זצ"ל בספרו "קני המנורה", ואמר בזה כמה תירוצים, וגם אני הקטן בספרי "אבן יקרה" עה"ת כבר כתבתי מענין זה בכמה אופנים, ואת אשר נראה לי מחדש, הוא כך.

דהנה מתאמרא דבר צחות מאנשים זקנים בשם הקדושת ציון, כי בחור חסידי הוא חצי חסיד על הדרך, ובחור מודערני הוא גוי על הדרך, כלומר כל אחד ואחד אינו שוה בדרך כמו שהוא בבית. וממילא הפירוש הוא כך, דיעקב אבינו התיירא שאם יהיה בדרך אז יעשה כמו שעושים אנשים היום, שעל הדרך אוכלים רק מזונות ברויט או מזונות ראולים, ומקילים בכמה דברים שבכל השנה בהיותו הוא מקפיד על כך לאכול לחם ולברך ברכת המזון, אבל על הדרך הוא מקיל. לכן ביקש יעקב אבינו מאת הרבש"ע, ושמרני "בדרך" הזה אשר אנכי הולך, שאף בדרך אינני רוצה לשנות ממה שאני עושה בבית.

הדבר השני, רואים אנשים הולכים בבית המדרש עם כובע חסידי ורעקל ארוך, אבל אם נוסעים למקומות אחרים למסחר או להינפש, אז לובשים רעקל קצר ו"נעקטיי", וכובע מודערני, והוא איש אחר, לכן ביקש יעקב אבינו שאינו רוצה לשנות כלום על הדרך, לא סדר האכילה ולא סדר הלבישה, וזה אשר ביקש, ושמרני "בדרך", שגם בדרך אני רוצה להיות אותו הירא שמים כמו שהנני בבית, ולכן פירש "לחם לאכול", היינו לאכול כמו איש ישראלי, "ובגד ללבוש", שגם הלבישה יהא כמו שצריך להיות עפ"י דת יהודית, ולכן פירש הדברים באר היטב. והתורה הק' מעיד עליו אח"כ (בראשית לג, יח) ויבא יעקב שלם, שבא בשלימות, והוא כפתור ופרח.

~ וקראת לשבת עונג ~

• סיפור לשבת קודש •

שסיפר הגאון ר' יחזקאל אברמסקי ז"ל מח"ס "חזון יחזקאל" - נכד הרידב"ז

דעם סיפור האט דערציילט דער גאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל רב אין לונדון, און שפעטער אין ארץ ישראל, מחבר ספר "חזון יחזקאל", וואס האט זיך גערעכנט א אייניקל פון דעם גאון דער רידב"ז - דער גאון רבי יעקב דוד וילובסקי זצ"ל, מחבר פון ספר מגדל דוד אויפ'ן ירושלמי און שו"ת רידב"ז, געווען רב אין סלוצק און האט זיך באזעצט בסוף ימיו אין צפת ת"ו, דארט האט ער געפירט א ישיבה בשם "תורת ארץ-ישראל" - נסתלק געווארן אין צפת ראש השנה יאהר תרע"ד.

געזונט ווערן און קענען טאן ווייטער די ארבעט און ענדיגן דעם שיינעם פירוש.
דער ענטפער פון בית דין של מעלה איז געווען אזוי:

זייער פיין, זייער חשוב, און זייעד גוט איז אז עס איז פאראן אזא איד ווי ער וואס האט אויף זיך גענומען אזא חשוב'ע זאך פון מאכן א פירוש אויפן ירושלמי וואס וועט זיין א תועלת פארן כלל, אבער לא אלמן ישראל דער ירושלמי וועט בלייבן ירושלמי און עס וועט קומען א צווייטער און וועט דעט פירוש ענדיקן, דעו כלל ישראל האט שטענדיג אין אלע דורות געהאט מפרשים און גדולי ישראל וואס האבן זיך אפגעגעבן, אויב ער וועט דאס נישט מאכן, דעם פירוש, וועט דאס א צווייטער מאכן דאס איז נאך נישט גענוג קיין סיבה צו געבן יאהרן.

וויבאלד די סיבה האט נישט געמאכט דעם ריכטיגן רושם אויפן בית דין של מעלה - האט שפעטער דערציילט דער רידב"ז - האט ער גענומען טענה'ן א צווייטע טענה וואס האט צו טאן מיט "חסד":

היות ווי ער אלס רב אין סלוצק פירט א גרויסע קאסע פון צדקה, ער האט א רשימה פון אלמנות און יתומים, אזוי אויך ארימע משפחות וואס ער זארגט פאר זיי, ער טראגט זיי אריין פון צייט צו צייט געלטער ער שפייזט די משפחות מיט עסן און הלכשה א.א.וו,

אין איינע פון די טעג איז דער רידב"ז שלאף געווארן, ער איז געווען א שטארקער חולה, געוען איז דאס ווען ער איז געווען רב אין סלוצק, און ער האט דאן געהאלטן אין מיטן שרייבן זיין גרויסן חיבור אויפן ירושלמי.

לינגדיג שלאף איז ער אין א טאג איינגעשלאפן און דער רידב"ז זעהט אין חלום, ווי ער ווערט געברענגט צום בית דין של מעלה, דארט ווערט ער גע'משפט ווען דער בוך זיינער ווערט געעפנט און מאיז איהם דן צו דארף ער שוין די וועלט פארלאזן, אדער ער האט נאך וואס צו טאן אויף אונזער וועלט און ער דארף געזונט ווערן, וויבאלד - האט שפעטער דער רידב"ז דערציילט - עס איז נישט געווען קיינער זאל זאגן וועגן איהם א גוט ווארט, האט ער באשלאסן צו זיין אליין א סניגור פאר זיך, און לייגן טענות אז ער האט נאך וואס צו טאן דא אויף דער וועלט, און עס קומט איהם נאך יאהרן ער זאל זיין געזונט און אויפטאן.

די ערשטע טענה האט דער רידב"ז גענומען טענה'ן פארן בית דין של מעלה:

היות ווי ער האט אנגעהויבן שרייבן א פירוש אויפן ירושלמי וואס די וועלט וועט פון דעם שטארק געניסן, לתועלת הרבים, און וויבאלד ער האלט אינמיטן די הייליקע ארבעט אויב מ'וועט איהם יעצט צונעמען ווער וועט ענדיגן דעם פירוש, דאס אליין איז גענוג סיבה מ'זאל איהר געבן לעבן ער זאל

כבוד, ער גלויבט נישט צו עס איז נאך דא אזעלכע, על כל פנים אין זייער געגנט וואס טוהט אזוי לכבוד דעם הייליגן שבת, דעריבער בעט ער אז כדי עס זאל זיך דרייען אויף דער וועלט אזא איינער וואס טוט פארן כבוד שבת ווי ער, דארף מען איהם לאזן לעבן געבן נאך יאהרן און געזונטע יאהרן.

דער בית דין של מעלה האט דאן די טענה שטארק אויפגענומען, און האט גע'פסקנט אז וויבאלד אין דעם ענין פון כבוד שבת מיט אזא וועג ווי דער רידב"ז פירט זיך איז טאקע נישטא ווער עס פירט זיך אזוי, קומט איהם אז דער שבת זאל ווייטער דורך איהם אזוי מכובד ווערן, און מען לייגט איהם צו יאהרן, געזונטע יאהרן ער זאל קענען ממשיך זיין אין די הייליגע וועג ער צוזאמען מיט זיין חשוב'ע רעבעצין.

דער רידב"ז האט זיך אויפגעכאפט פון טיפן שלאף, און פון טאג צו טאג איז איהם בעסער געווארן, ביז ער איז אינגאנצן געזונט געווארן, ער האט ממשיך געווען צו שרייבן דעם פירוש אויפן ירושלמי, געטוען ווייטער חסד מיט די ארימע משפחות, און נאך מער פארשטארקט דעם ענין פון כבוד שבת, וואס אין דעם זכות איז ער געבליבן לעבן און באקומען גוטע געזונטע יאהרן, ארויף קיין ארץ ישראל געבויעהט א ישיבה פון 150 תלמידים, געטאן גרויסע זאכן אין די שטאט צפת, און פארן ישוב פון ארץ-ישראל בכלל.

דער רידב"ז האט די מעשה דערציילט פאר זיינע קינדער און אייניקלאך און צו זיי געזאגט:

מיינ פירוש אויפן ירושלמי האט מיר נישט געהאלפן מיינע גרויסע צדקות און חסד איז מיר נישט געשטאנען צו הילף, די איינציגע זאך איז דער כבוד שבת וואס האט מיר געראטעוועט בעט איך פון אייך אז איהר זאלט אויך שטארק היטן דעם כבוד שבת.

דער גאון רבי יחזקאל אברמסקי וואס איז געווען א אייניקל האט אויסגעפירט: אז ביי די אלע אייניקלאך פון רידב"ז איז איינגעפירט געווארן, צו טאן ווי דער זיידע גרייטן דעם שבת נאך פון ליל ששי, און טאן עפעס א חידוש פארן שבת פרייטיג.

אויב מ'וועט איהם צונעמען אין מיטן די יאהרן ווער וועט דאגה'ן פאר די אלמנות און יתומים, ווער וועט טראכטן פאר די ארימע משפחות, ווער וועט זיי שפייזן ווער וועט צאלן זייערע חובות? דאס אליין דארף זיין גענוג סיבה מ'זאל איהם געבן יאהרן ער זאל געזונט ווערן און קענען ממשיך זיין מיט די הייליגע ארבעט!

דער בית דין של מעלה האט דאן געענטפערט:

אמת אז די זאך וואס ער טוהט איז זייער הויך און חשוב, פאר דעם וועט זיין שכר זיין גרויס על פי פעלו, אבער דאס איז נישט קיין סיבה איהם צו געבן יאהרן, ווייל 'לא אלמן ישראל', ביי אידן פעלן נישט קיין עסקנים גבאי צדקה און עושי חסד, אויב ער וועט דאס נישט טאן וועט דאס א צווייטער טאן, די אלמנות און יתומים וועלן נישט הונגען, די ארימע משפחות וועלן ח"ו נישט אויסגיין, אידן וועלן רחמנות האבן, און וועלן זיי צושטעלן וואס זיי דארפן.

ווען דער רידב"ז, ווי ער האט שפעטער דערציילט, האט געזעהן אז אויך די טענה פון חסד האט נישט משנה געווען דעם מיינונג פון בית דין של מעלה, האט ער גענומען טענה'ן א דריטע טענה:

זיין שטייגער און אזוי פירט ער זיך צוזאמען מיט זיין רעבעצין א תקופה פון יאהרן, אז דעם כבוד שבת היטן זיי אפ גאר אנדערש ווי אלע אנדערע אידן, זיי ביידע פירן זיך אז ביז "ליל ששי" דאנערשטיג ביינאכט איז שוין גרייט ביי זיי דער גאנצער שבת, די טישטעכער ליגן שוין אויסגעשפרייט אויפן טיש, די ליכט אנגעגרייט צום צינדן, די חלות געבאקן, די מאכלי שבת געקאכט און שוין איינגעדעקט, אלס בכל מכל כל איז גרייט אויף שבת.

דעם טאג פרייטיג, וויבאלד אלעס איז שהן גרייט, ניצן זיי אויס אויף "תוספות שבת", צו טראכטן און זוכן יעדן נאך עפעס א חידוש מוסיף צו זיין לכבוד שבת, נאך א ספעציעלן מאכל, נאך א לבוש, נאך א פויג אין הויז, אז דער שבת זאל באקומען יעדן וואך עפעס א תוספות

אמר ריש לקיש כל העונה אמן בכל כוחו פותחין לו שערי גן עדן.
(שבת קיט:)

כי הגן עדן יש לו הרבה שערים מחיצה לפנים ממחיצה, וכמ"ש כל צדיק וצדיק נבוח מחופתו של חבירו, ובפרק שואל אמרו כה"ג כל צדיק וצדיק יש לו מדור לפי כבודו, ואמר שזה העונה אמן בכל כחו שפותחין לו כל השערים מחדרי גן עדן.
(מהרש"א שם)

ונראה לי כס"ד, דהנשמה בשעת פטירתה מן הגוף פורחת באויר כדי ללכת לגן עדן אם היא צדקת, אך ודאי אין פותחין לה שערי גן עדן אלא עד שתגיע לשער, מה שאין כן זה העונה אמן בכל כוח זכות זה יועיל לה שפותחין לה שערי גן עדן תיכף ומיד מעת שהתחילה לילך באויר עולם הזה, שתראה מרחוק את שערי גן עדן פתוחים לפניך קודם שתגיע להם, ויש לה נחת רוח בזה, וגם הוא סימן של מעלה גדולה אצל הצדיקים, ואין לה פחד מלהט החרב אשר המה חוץ לשערי גן עדן כשתראם מרחוק קודם שתגיע אצלם, עכ"ל.
(הגה"ק בעל בן איש חי בספרו בן יהודע, שבת שם)

לבד מה שמכניסין אותו לגן עדן, אלא שעוד פותחין לו, שעומדין ומקבלין פניו שלא יהא צריך לצלצל בשערי גן עדן עד שיכניסוהו.
(עיין ישראל שבת קיט:)

ריש לקיש זאגט, ווער ס'ענטפערט "אמן" מיט זיין גאנצן כח, עפענט מען אים די טויערן פון גן עדן.
(שבת קיט:)

די גן עדן האט פיל טויערן, איין מחיצה טיפער פונעם אנדערן מחיצה, און אזוי ווי חז"ל זאגן אז א יעדע צדיק וועט זיך אפבריען פון די חופה פון זיין חבר, און אין פרק שואל זאגן חז"ל ענליך צו דעם אז א יעדע צדיק האט א שטוב לויט זיין כבוד, אויף דעם זאגן חז"ל אזווער ס'ענטפערט "אמן" מיט זיין גאנצן כח, עפענט מען אים אלע טויערן פון די שטיבער אין גן עדן.
(מהרש"א שם)

ס'געפעלט מיר צו זאגן בס"ד, אז די נשמה בשעת ס'נייט ארויס פונעם גוף שוועבט עס אין די לופט, כדי צו גיין אין גן עדן אויב זי איז א צדיקת, אבער דאס איז זיכער אז מ'עפענט איר נישט אויף די טויערן פון גן עדן נאר ווען זי דערגרייכט דעם טויער. אבער דער וואס ענטפערט אמן מיטן גאנצן כח, וועט די זכות איר העלפן אז מ'עפענט תיבה די טויערן פון גן עדן, תיבה ומיד ווען זי הייבט אן צו שוועבן אין די לופט פון די וועלט, כדי זי זאל שוין זעהן פונדערווייטענס ווי די טויערן זענען אפן פאר איר נאר בעפאר זי דערגרייכט זיי, און זי האט א נחת רוח פון דעם, און דאס איז אויך א סימן פון א גרויסע מעלה ביי צדיקים, און זי האט נישט קיין פחד פון די שארפקייט פונעם שווערד וואס איז אינדערויסן פון די טויערן פון גן עדן, ווען זי וועט זיי זעהן פונדערווייטענס נאך בעפאר זי דערגרייכט זיי.
(הגה"ק בעל בן איש חי בספרו בן יהודע, שבת שם)

אויסער וואס מ'פירט אים צום גן עדן, עפענט מען עס אויף פאר אים, און מ'שטייט און מ'איז אים מקבל פנים, כדי ער זאל נישט דארפן קלינגען ביי די טויערן פון גן עדן ביז מ'טראגט אים אריין.
(עיני ישראל שבת קיט:)

בסייעתא דשמיא - ובעזרת השם יתברך

נתייסד מלפני
33 שנה
בשנת
תשנ"ב

הננו להודיע בשער בת רבים שהחל מיום א' לסדר נח

יתקיים אי"ה בכל יום א' מדי שבוע בשבוע

מנין לאמירת כל ספר

תהלים בציבור

ברוב עם הדרת מלך

 בשעה 3:30 אחצ"ה

בבית המדרש באבוב

15 Ave. - 48th Street

אבינו מלכנו

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מוֹצִיֵּם: זְכַרְנוּ לְגֹאֲלָה וַיְשׁוּעָה:

זְכַרְנוּ לְפִרְנָסָה וְכִלְכָּלָה: זְכַרְנוּ לְזִכְיוֹת:

זְכַרְנוּ לְסְלִיחָה וּמְחִילָה:

פועל'ט אויס אלעס גוט'ס אמן ואמן

שנת תשפ"ה - ת'הא ש'נת פ'ילע ה'ונדערטער'ס

צעטל קטן להרה"ק רבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע

אות י"א

יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל כּוּחוֹ, וּבְקוֹל הַמְעוֹרָר הַפּוֹנֵה, לְהַדְבִּק
הַמְחַשְׁבָּה לְדִיבּוּר, וּפְנֵי אֵל הַכּוֹתֵל בְּתוֹךְ סִידוּר הַתְּפִלָּה בְּבוֹקֵר
וּבְעֶרֶב, וְלֹא יִסְתַּכֵּל לְצַדִּיךְ מִתְחִלַּת הַתְּפִלָּה עַד סוּפָהּ.

וּבַחֲנֻרַת הַש"ץ הַשְּׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה יַעֲיִין בְּסִידוּר לְעֲנוּת אָמֵן בְּכָל כּוּחוֹ
עַל כָּל בְּרָכָה וּבְרָכָה, וּבְשִׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה לְהַטּוֹת אָזְנוֹ עַל כָּל
דִּיבּוּר וְדִיבּוּר מִתְקוּרָא בְּקוּרָא אֶת הַמְגִלָּה, וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ בְּאֵלֶם
בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲפִילוֹ קוֹדֵם הַתְּפִלָּה וְאַחֲרֶיהָ עַד הַלִּיכָתוֹ לְבֵיתוֹ:

תרגום באדיש

א מענטש זאל זיך צונגעוויינען צו דאווענען מיט זיין גאנצען כח, און
מיט א קול וואס ערוועקט די פוננה, צו מדבק זיין די מחשבה צום
דיבור, און זיין פנים זאל זיין אויסגעדרייט צום וואנט [און אריינקוקען]
אינעם סידור, סיי אינדערפרי און סיי פיינאכט, און ער זאל נישט
קוקען צו די זייטן, פון אנהויב דאווענען ביזן ענדע.

און ביי הויכע שמונה-עשרה זאל ער אריינקוקען אין סידור צו
ענטפערן אמן מיטן גאנצן כח אויף יעדע איינציגע ברכה, און בשעת
קריאת התורה זאל ער זינגען זיין אויער צו יעדע איינציגע ווארט וואס
זייט ארויס פונעם 'בעל קורא' אזוי ווי ביי מגילה-ליינען, און זיך מאכן
ווי א שטומער אין בית הכנסת, אפילו פארן דאווענען און נאכן
דאווענען, ביז ער זייט אהיים צו זיין שטוב.

הגליון המוגדל הזה הוקדש לעילוי נשמת

אבי מורי

הרה"ג מו"ה ר' יצחק נפתלי קנאפפלער זצ"ל

אב"ד טשילע - ומח"ס "קני המנורה"

בן הרה"ג מו"ה ר' רפאל אהרן קנאפפלער זצ"ל הי"ד

נפטר ז' כסליו תשנ"ב לפ"ק

ולעילוי נשמת זוגתו

אמי מורתי האשה החשובה והצנועה

מרת ברכה בת ר' שמעון ע"ה

נפטרה ביום י"ד סיון תשע"ד לפ"ק

*

הונצח ע"י בנם

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

הערות והארות מתקבלות בחיבה

- ❖ Rabbi Alexander Knopfler
- ❖ 1564 - 48 STREET
- ❖ Brooklyn N.Y. 11219
- ❖ Tel: (917) 755-4864
- ❖ Fax: (718) 437-3388
- ❖ Email 7554864@gmail.com

הרב אלכסנדר אליעזר קנאפפלער
בלאאמ"ו הנה"צ מוהר"ר יצחק נפתלי קנאפפלער זצוק"ל
אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס קני המנורה
ונכד מוהר"ר רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל
אבדק"ק טיניע יצ"ו, ומח"ס מנורת אהרן
ולמעלה בקודש עד רבינו הרמ"א ועוד, זי"ע ועכו"א